

ਇਸ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਦਾ ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਜਵਾਬ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:-

ਨੇ ਪੀਸੀਐਮਐਸ I (ਪੁਰਸ਼, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲਾਸ I ਅਫਸਰ) ਦੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ : ^ 15 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਤੋਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਨੱਥੀ ਹੈ।

1 ਨਵੰਬਰ (ਨਵੰਬਰ, 1966) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

2) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੂਚੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

21)) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

H ARBANS SINGH , CJ— ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਐਸ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਬਲਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1123

19 ਅਗਸਤ 1969 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ (1953 ਦਾ IV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਤੇ 13-ਏ(ਈ)- ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ—ਕੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ—ਅਜਿਹਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ — ਕੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ—ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ

ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਔਰਤ ਪੰਚ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ—ਕੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਚੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਔਰਤ ਚੁਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋੜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਚੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੰਚ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਚ ਵਜੋਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਪੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13-ਏ(ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਚੋਣ' ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ 'ਚੋਣ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ.
(ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 7)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਪੰਚ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਆਪਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
(ਪਰਾ 8)

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਮੰਦਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, 1 ਮਈ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1964 ਅਤੇ 12 ਮਈ, 1964।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਐਮ.ਐਮ.ਪੀ ਉੱਛੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਨ. ਅਰੂਲਾ, ਇੱਕ ਡੀਵੇਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

(8) ਆਰ.ਟੀ. 1 ਉਲੀ, ਜੇ.- ਪਿੰਡ ਡੱਬਵਾਲੀ ਰਹੂਰਾਂਵਾਲੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੁਕਤਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ 2 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਪੰਜ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਰੀਜਨ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀ। . ਹਰੀਜਨ ਸੀਟ ਲਈ, ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ। .ਹੋਰ 4 ਸੀਟਾਂ ਲਈ, ਛੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, (ii) ਗਹਿਲਾ ਰਾਮ, (iii) ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ (iv) ਕੌਰ ਸਿੰਘ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 47 ਅਤੇ 2 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਰੀਜਨ ਸੀਟ ਲਈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ।

ਪਰਚੀ ਪਾ ਕੇ ਨਤੀਜਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਹਟ ਗਈ। ਉਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

(2) ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 'ਗੈਰ-ਔਰਤ' ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸਹਿ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਔਰਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਹਿਲਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਅਤੇ ਨਿੱਕੋ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋ ਅਤੇ ਚਾਰ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। 13 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਹੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਡਰਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਾ ਲੜਨਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ, ਲੰਬੀ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ 1 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1230/ਡੀਪੀਈ ਰਾਹੀਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨੂੰ। ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕੋ-ਆਪਟ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ। ਇਹ ਪੱਤਰ 12 ਮਈ, 1964 ਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 12 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 17 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 21 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਤੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ' 21 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

(3) ਉਪ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ; ਅਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ, (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕੋ-ਆਪਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਨਹੀਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਫੀਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ (ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪੰਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੱਕੋ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਚੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਔਰਤ ਚੁਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋੜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਚੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੰਚ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਚ ਵਜੋਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਪੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 13-ਏ(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਚੋਣਾਂ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1960, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਪੰਚ ਦੇ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਮਾਨਮੋਲ ਬਨਾਮ ਸੇਸ਼ਾ ਮੁਦਲੀਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ: -

“ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੋ-ਆਪਟ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵੋਟ ਕਰੇ, ਪਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(6) ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿਦਿਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਰਿਹਾ। ਸਾਰੇ '5 ਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ 'ਚੋਣਾਂ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਰਫ 'ਚੋਣ' ਅਤੇ 'ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿਚ, ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਇਕ ਚੋਣ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(7) ਕੋ-ਆਪਟ ਦਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥ ਹੈ "ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣਨਾ"। ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ 'ਚੋਣ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ
ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ.
ਸਤਿ ਪਾਲ ਭੰਡਾਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,
ਬਨਾਮ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ
1968 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 173
2 ਅਗਸਤ, 1969

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I) - ਸੈਕਸ਼ਨ 7 — ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਅਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਸਬੰਧੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

4
3
3

I.L.R. Punjab and Haryana

(1971)1

(2) ILR 1965(2) Pb. 781=1965 ਕਰ. ਐਲ ਜੇ ਪੀ.ਬੀ. 629
ਕਸਬੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਸਥਿਤ ਹੈ—ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ